

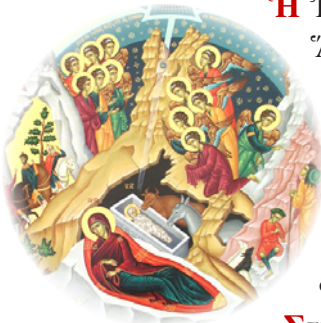

Πνευματικὴ Οἰκοδομὴ

■ Ἡ πορεία μας πρὸς τὴν Βηθλεὲμ ἔφθασε στὸ τέλος

Ἡ Σάρκωση τοῦ Θεοῦ Λόγου* Τὰ πολλὰ καὶ ποικίλα Μηνύματα τῆς Γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος μας Χριστοῦ

Ἡ Ἑορτὴ τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ μας εἰσηλθε στὸ Ἐκκλησιαστικὸ Ἑορτολόγιο σχετικὰ ἀργά.

Ἡ Ἐκκλησία τῶν πρώτων αἰώνων ἐπέμενε στὰ Ἅγια Θεοφάνεια, τὴν πρώτη ἔνδοξη ἐμφάνιση τοῦ Σωτῆρος μας, παρὰ στὴν Γέννησή Του, ἕνα γεγονός προσωπικὸ καὶ περιβεβλημένο κατὰ κάποιον τρόπο μὲ τὸ σκοτάδι τῆς νύκτας ἐκείνης, ὅσο καὶ ἂν τὸ σκότος αὐτὸ διεπέρασαν οἱ ἀκτίνες τοῦ Θεοῦ Φωτός.

Στὴν Λατινικὴ Δύση, ἡ εὐλάβεια τῶν πιστῶν ἐπικεντρώθηκε ὀριστικὰ στὴν Ἑορτὴ τῶν Χριστουγέννων.

Φαίνεται μάλιστα ὅτι, γιὰ τοὺς περισσότερους ἀπὸ τοὺς Καθολικούς, Προτεστάντες καὶ Ἀγγλικανούς Χριστιανούς, τὰ Χριστούγεννα ἔχουν ἀποκτήσει μεγαλύτερη σημασία καὶ ἀπὸ τὸ Πάσχα.

Πιστοὶ στὴν ἀρχαία Παράδοση, θεωροῦμε τὰ Θεοφάνεια Ἑορτὴ ἀνώτερη καὶ πληρέστερη, Ἐπιφάνεια τοῦ Σωτῆρος μας μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων.

Ἀναγνωρίζοντας ὁμως τὴν ἔμπνευση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ποὺ ὤθησε τοὺς συνανθρώπους μας νὰ τιμοῦν ἰδιαίτερα καὶ νὰ σέβονται τὴν Ἑορτὴ τῆς Γεννήσεως τοῦ Ἰησοῦ, θὰ προσπαθήσουμε νὰ δεχθοῦμε μὲ ὅλη μας τὴν καρδιά τὸ Μήνυμα καὶ τὴν Χάρη τῶν Χριστουγέννων.

* * *

Στην περίοδο που ξεκινά από τα Χριστούγεννα και φθάνει μέχρι τα Θεοφάνεια, θα ιδούμε έναν **αδιαίρετο έορτιο χρόνο**, του οποίου τα Χριστούγεννα αποτελούν την απαρχή και τα Θεοφάνεια το αποκορύφωμα.

Το Δωδεκαήμερο αυτό του έορτασμού μας δίνει πολλαπλές ευκαιρίες για να στραφούμε προς Έκείνον που έρχεται.

Ο Όρθρος της Έορτης με την ύμνολογία του μας δείχνει ποιό είναι το πνεύμα που διαποτίζει την Έκκλησία μας κατά την Έορτή της Γεννήσεως:

«Ράβδος εκ της ρίζης Ίεσσαί και άνθος έξ αυτής, Χριστέ, εκ της Παρθένου άνεβλάστησας...».

«Έκ νυκτός έργων έσκοτισμένης πλάνης, ίλασμόν ήμιν Χριστέ... έλθοις πορίζων...».

«Έπεσκέψατο ήμάς έξ ύψους ό Σωτήρ ήμών, άνατολή άνατολών, και οί έν σκότει και σκιᾶ, εύρομεν την αλήθειαν...».

«Ποιμένες άγραυλούντες, εκπλαγοῦς φωτοφανείας έτυχον...».

«Όθεν θεογνωσίας προς φῶς όδηγηθέντες, εκ νυκτός όρθρίζομεν δοξολογοῦντές Σε, φιλόάνθρωπε...».

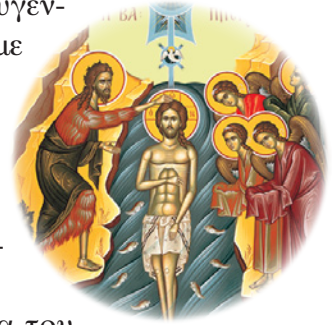
Παρατηρούμε εδώ, για άλλη μία φορά, την τάση της Άνατολικής Έκκλησίας να αναφέρεται στον Χριστό ως Φῶς.

Δέν ξεχνοῦν βέβαια οί Όρθόδοξοι, ότι ό Θεός Λόγος έγινε Νήπιο, τό Όποιο ανακλήθηκε στην φάτνη· ένῶ όμως οί Χριστιανοί της Δύσης φαίνεται να άφοσιώνονται με θέρμη –ήδη από τον Μεσαίωνα– στο Νήπιο Ίησοῦ, ή Άνατολή βλέπει στην Ένσάρκωση κυρίως την έλευση του Φωτός, τον θρίαμβό Του έναντι του σκότους, την ιδική μας στροφή από την νύκτα της άμαρτίας στο Φέγγος της Βασιλείας του Θεοῦ.

Η Άνατολή στοχάζεται την Αιώνια Άλήθεια, την όποία εκφράζει τό ιστορικό Γεγονός.

Αὐτή ή πνευματική θεώρηση τῶν Χριστουγέννων, αὐτή ή στάση της ψυχής, τόσο διαφορετική από την –όχι λιγότερο νόμιμη– στάση τῶν Δυτικῶν Όμολογιῶν, βρίσκει την τέλεια έκφρασή της στο Άπολυτίκιο της Γεννήσεως:

«Η γέννησίς Σου, Χριστέ ό Θεός ήμών, άνέτειλε τῷ κόσμῳ τό φῶς τό της γνώσεως· έν αὐτῇ γάρ οί

τοῖς ἄστροις λατρεύοντες ὑπὸ ἀστέρωσ ἐδιδάσκο-
ντο Σὲ προσκυνεῖν, τὸν ἥλιον τῆς δικαιοσύνης, καὶ
Σὲ γινώσκειν ἐξ ὕψους ἀνατολήν· Κύριε, δόξα Σοι».

* * *

«**Καὶ** οἱ ποιμένες εἶπον πρὸς ἀλλήλους· διέλ-
θωμεν δὴ ἕως Βηθλεὲμ καὶ ἴδωμεν τὸ ῥῆμα
τοῦτο τὸ γεγονός, ὃ ὁ Κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν».

Ἄς σπεύσουμε καὶ ἔμεῖς πρὸς τὴν Βηθλεέμ...

Ἄς ἀνεβοῦμε πνευματικὰ σ' αὐτὸν τὸν λόφο,
«πρὸς τὰ ὄρη ὅθεν ἦξει ἡ βοήθειά μου».

Ἡ ἄνοδος πρὸς τὴν Βηθλεέμ προϋποθέτει κάποια
προσπάθεια· θὰ ἀφήσουμε ὅμως νὰ χαθεῖ μία τέτοια ἐκπληκτικὴ
εὐκαιρία;

«**Ἀνέβη** δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐκ πόλεως Ναζαρετ
εἰς τὴν Ἰουδαίαν, εἰς πόλιν Δαβὶδ, ἣτις καλεῖται Βηθλεέμ, διὰ τὸ
εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαβὶδ».

Δὲν εἶναι πιά ὁ Αὐγουστος Καῖσαρ, ἀλλὰ ὁ Βασιλεὺς τῶν βασι-
λευόντων, ὁ Ὅποιος ἐπιθυμεῖ «ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμέ-
νην ...ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν».

Ὁ καθένας πρέπει νὰ δηλώσει μὲ εἰλικρίνεια ποιά πόλη ἐπιλέγει,
μὲ ποιά ομάδα συμπαρατάσσεται.

Κάποιοι ἐπιλέγουν τὴν Ρώμη· ἄλλοι τὴν Ἀθήνα. **Θ**ὰ ἐπέλεγα τὸν
πλοῦτο, τὴν ἰσχύ, τὴν εὐφυΐα; **Ἦχι.** Αὐτὲς οἱ πόλεις δὲν εἶναι γιὰ
μένα.

Δὲν θὰ ἐπιλέξω οὔτε τὴν Ἱερουσαλήμ, τὸν τόπο ὅπου ὁ Θεὸς
ἀποκαλύπτει τὴν Δόξα Του...

Στὴν διάρκεια τῆς ἐπίγειας πορείας μου, θέλω νὰ εἶμαι ἕνας πο-
λίτης τῆς Βηθλεέμ...

Θέλω ἡ ταπείνωση καὶ ἡ πτωχεία νὰ εἶναι ὁ ἰδικός μου κληρὸς.

Θέλω, μαζί μὲ τὴν Μαρία, μαζί μὲ τὸν Ἰωσήφ καὶ τὸν Ἰησοῦ, νὰ
ἐγγραφῆ καὶ τὸ ἰδικό μου ὄνομα στὴν κωμόπολη αὐτή, τὴν ἄγνω-
στη στοὺς ἀνθρώπους, τόσο μεγάλη ὅμως ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

* * *

«**Ἰδοὺ** εὐαγγελίζομαι ἡμῖν χαρὰν μεγάλην... ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν
σήμερον Σωτήρ» (Λουκ. 6' 10-11).

Ἡ Γέννηση τοῦ Χριστοῦ στὴν Βηθλεέμ δὲν εἶναι ἓνα μακρινὸ
ἱστορικὸ γεγονός που δὲν μὲ ἀφορᾷ καθόλου.

Καί, ἂν μὲ ἀφορᾷ, αὐτὸ δὲν συμβαίνει μόνο καὶ μόνο ἐπειδὴ ἀνή-

κω στην μεγάλη ανθρώπινη οικογένεια.

Τὸ Μήνυμα τῶν Χριστουγέννων δὲν ἀπευθύνεται στὴν ἀνθρωπότητα γενικῶς, ἀλλὰ ξεχωριστὰ σὲ κάθε ἕναν ἀπὸ μᾶς.

Ἄγγιζει κάθε καρδιά μὲ τρόπο μοναδικὸ καὶ ἐξαιρετικὸ. **Τ**ὸ Ἄγγελμα τῆς Χαρᾶς ἀπευθύνεται καὶ σὲ μένα προσωπικά· γεννήθηκε καὶ γιὰ μένα ἕνας Σωτήρας.

Ἄς ἀναγνωρίσουμε στὴν Γέννηση τοῦ Χριστοῦ ἕνα δῶρο πολὺ προσωπικὸ καὶ ἄς τὸ δεχθοῦμε μὲ χαρὰ καὶ εὐγνωμοσύνη.

* * *

«Καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστὴρ, ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ, προῆγεν αὐτούς, ἕως ἐλθὼν ἔστη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον» (Μαθ. 6' 9).

Οἱ Μάγοι ἀκολούθησαν πιστὰ τὸ φῶς, τὸ ὁποῖο τοὺς εἶχε δοθεῖ· καὶ ἐπειδὴ ὑπάκουσαν σ' αὐτὸ τὸ φῶς, ὁδηγήθηκαν μέχρι τὸ Παιδίον.

Ἄν προσπαθῶ νὰ εἶμαι πιστὸς στὸ μέτρο τοῦ φωτός, τὸ ὁποῖο παραχωρεῖ ὁ Κύριος, **ἂν** ἔχω τὸ θάρρος νὰ ἀφήσω πίσω μου τὰ πάντα γιὰ νὰ ἀκολουθήσω τὸ ἄστρο, **ἂν** ἀποφασίσω νὰ εἶμαι ἀληθινός, ὑπάκουος στὴν συνειδησή μου –ὄ,τι καὶ ἂν στοιχίζει αὐτό– ἔτοιμος νὰ δώσω τὴν μαρτυρία μου γιὰ τὸ Φῶς, «τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον» (Ἰω. α' 9), τότε τὸ θεῖο Φῶς, παρὰ τὴν ἄγνοιά μου, θὰ μὲ ὁδηγεῖ πάντα –ὄχι μὲ ἕναν τρόπο ἀόριστο, ἀλλὰ μέσα στὰ συγκεκριμένα περιστατικὰ τῆς ζωῆς μου καὶ κάθε φορὰ πὺ θὰ τὸ ἔχω ἀνάγκη– μέχρι νὰ φθάσω στὸ Παιδίον, στὸ ὁποῖο ἔχω ἐναποθέσει ὅλες μου τίς ἐλπίδες.

* * *

«Ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ, διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι» (Λουκ. 6' 7).

Ἡ Γέννηση σὲ μία φάτνη σημαίνει, ὅτι ὁ Χριστὸς θέλει νὰ συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν πιὸ φτωχῶν, τῶν πιὸ ταπεινῶν.

Θὰ Τὸν βροῦμε ἀνάμεσα στοὺς ἀπόκληρους, ἀνάμεσα στοὺς ἀρρώστους, στοὺς φυλακισμένους, στοὺς ἄμαρτωλούς.

Θέλω νὰ εἶμαι φτωχὸς μαζί μὲ τὸν Ἰησοῦ, παρὰ πλούσιος χωρὶς τὸν Ἰησοῦ.

Προτιμῶ νὰ κατοικῶ σὲ μία σπηλιὰ μαζί Του, μαζί μὲ τὴν Μαρία καὶ τὸν Ἰωσήφ, παρὰ στὸ κατάλυμα ὅπου δὲν ὑπῆρχε χῶρος γιὰ αὐτούς.

Πρέπει ἐξάλλου νὰ ἀναγνωρίσουμε τὸ γεγονός ὅτι, **γιὰ ὅποιον ἀγαπᾷ τὸν Ἰησοῦ, δὲν ὑπάρχει θέση σ' αὐτὸν τὸν κόσμο:** «Ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνη» (Λουκ. θ' 58).

* * *

«Καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον· εὐρήσετε βρέφος ἐσπαργανωμένον...» (Λουκ β' 12).

Ἀναζητῶ τὸν Κύριο καὶ Θεὸ καὶ βρισκω ἓνα βρέφος.

Τὸ Μήνυμα τῶν Χριστουγέννων εἶναι Μήνυμα Παιδικότητας: «Ἄμην λέγω ὑμῖν, ὃς ἐὰν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν» (Λουκ. ιη' 17).

Ὁ Θεὸς δὲν μᾶς ζητᾷ νὰ παραιτηθοῦμε ἀπὸ τὴν ἀναγκαῖα γιὰ τὰ ἐγκόσμια ἔργα μας σοφία καὶ γνώση.

Θέλει ὅμως, στὶς σχέσεις μας μαζί Του, νὰ υἰοθετοῦμε τὴν γεμάτη ἀπλότητα ἐμπιστοσύνη τῶν παιδιῶν.

Τὸ παιδί ἔχει ἐμπιστοσύνη στὸν πατέρα του: περπατᾷ δίπλα του μὲ τὸ χέρι στοῦ πατέρα του τὸ χέρι· ξέρει ὅτι αὐτὸς θὰ τὸ ὀδηγήσει ἐκεῖ ποῦ πρέπει, θὰ τὸ ὑπερασπισθεῖ, θὰ τὸ θρέψει, θὰ μπεῖ μπροστά· ἀφήνεται στὸν πατέρα νὰ τὸ ὀδηγήσει, μὲ τὰ μάτια κλειστά, χωρὶς καμμία ἀνησυχία· ὅταν μιλᾷ στὸν πατέρα του, δὲν ψάχνει σύνθετα λόγια· λέει ἀπλᾶ καὶ τρυφερὰ αὐτὸ ποῦ θέλει νὰ πεῖ.

Νὰ τι συμβολίζει γιὰ μᾶς τὸ Νήπιο τῆς Βηθλεέμ.

Ἄλλὰ, ἡ παιδικὴ ἡλικία τοῦ Χριστοῦ δὲν ἀποτελεῖ μόνον ἓνα παράδειγμα γιὰ μίμηση· εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ Μυστήρια τῆς Ζωῆς τοῦ Σωτῆρος, τὰ ὁποῖα, παρὰ τὴν ἱστορικὴ καὶ προσωρινὴ πλευρὰ τους, περικλείουν καὶ μία αἰώνια πραγματικότητα.

Τὰ Χριστούγεννα εἶναι ὁ κατάλληλος χρόνος γιὰ νὰ τιμήσουμε τὸ Μυστήριο τῆς Παιδικότητος τοῦ Ἰησοῦ.

* * *

«Καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν, εἶδον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ, καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα, χρυσόν, λίβανον καὶ σμύρναν» (Ματθ. β' 11).

Μαζὶ μὲ τοὺς Μάγους ἀνοίγουμε τοὺς θησαυροὺς μας καὶ προσφέρουμε στὸ Παιδίον ὅ,τι πολυτιμότερο ἔχουμε.

Προσφέρουμε ἐν πνεύματι χρυσό, σημεῖο ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι γιὰ μᾶς πολυτιμότερος ἀπὸ ὅλα τὰ πλούτη καὶ ὅλα τὰ ἐγκόσμια ἀγαθὰ· σημάδι τῆς ἰδικῆς μας ἀποκόλλησης ἀπὸ τὰ ἐγκόσμια ἀγαθὰ.

Προσφέρουμε ἐν πνεύματι **λίβανον**, σημεῖο λατρείας, γιατί ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶναι μόνον ὁ Βασιλεὺς τοῦ σύμπαντος κόσμου· εἶναι ὁ Θεός μας.

Τοῦ προσφέρουμε ἐν πνεύματι τὴν **σμύρνα**, τὰ μύρα μας, μὲ τὰ ὅποια τιμοῦμε ἐκ τῶν προτέρων τὸ Θάνατο καὶ τὴν Ταφή Του· μὲ αὐτὰ δηλώνουμε τὴν παρὰ τὴν ἡμᾶς ἀπὸ τὴν σαρκικὴ ἀπολαύσεις.

Κύριε, δέξου τὴν προσφορὰ μας!

* * *

«Καὶ ὑπέστρεψαν οἱ ποιμένες δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν Θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον...» (Λουκ. β' 20).

Κύριε, Ἰησοῦ, κάνε νὰ μὴ φύγουμε ἀπὸ τὴν Βηθλεέμ, κάνε νὰ μὴν τελειώσουν τοῦτα τὰ Χριστούγεννα, χωρὶς κάτι νὰ ἔχουμε ἰδεῖ ἀπὸ ὅσα εἶδαν οἱ βοσκοί, χωρὶς κάτι νὰ ἔχουμε ἀκούσει ἀπὸ ὅσα ἄκουσαν, χωρὶς νὰ ἔχουμε δεχθεῖ στὴν καρδιά μας τὸ Μήνυμα πὺ μᾶς στέλνει τὸ λίγνο Σου!

* * *

«Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο» (Ἰω. α' 14).

Αὐτὰ τὰ λόγια συνοψίζουν καὶ ἐκφράζουν ἔξοχα τὴν Ἑορτὴ τῶν Χριστουγέννων.

Ἄν τὰ ἰδοῦμε σὲ ὄλο τὸ βάθος τους, θὰ καταλάβουμε, ὅτι ἐδῶ δὲν πρόκειται μόνον γιὰ τὸ Μυστήριον, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Πατρὸς ἔγινε ἄνθρωπος.

Οἱ ἴδιες αὐτὲς λέξεις ἀποκοτῶν καὶ μία ἠθικὴ καὶ πρακτικὴ σημασία.

Ἡ σὰρκα γίνεται συχνὰ γιὰ μᾶς μία ἀφορμὴ πειρασμοῦ καὶ ἁμαρτίας.

Μακάρι λοιπὸν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ νὰ σαρκωθεῖ μέσα μας, μακάρι νὰ εἰσέλθει στὸ ἰδικό μας σῶμα· μακάρι ἢ δύναμη αὐτοῦ τοῦ Λόγου (γιατὶ θέβαια δὲν θὰ μπορούσαμε ποτὲ νὰ κάνουμε λόγο γιὰ μία Ἑνσάρκωση ὑποστατικὴ) νὰ διαποτίσει τὰ μέλη μας.

Τότε ὁ νόμος τοῦ Πνεύματος θὰ τὴν μεταφέρει στὸν νόμο τῆς σάρκας.

Τὰ Χριστούγεννα δὲν θὰ ἀποκτήσουν ποτὲ γιὰ μᾶς μία πραγματικὴ σημασία, παρὰ μόνον ἂν ἡ σὰρκα μας μεταμορφωθεῖ, ἀλλάξει καὶ δεχθεῖ ὡς Κύριό της τὸν Σαρκωθέντα Λόγο.

(*) Ἐνὸς Μοναχοῦ τῆς Ἀνατολῆς (Lev Gillet), Ἐγεννήθη ὁ Χριστός, σελ. 42-52, ἐκδόσεις «Ἀκρίτας», 2009. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.